

DE AVENUE: VAN SCHUILKERK TOT EVENEMENTENLOCATIE

Bij het tot stand komen van De Gouden Cirkel, 25 jaar geleden, speelden de oprichters met het idee een sociëteit te organiseren, die dagelijks toegankelijk zou zijn voor haar leden, in een eigen gebouw, naar het voorbeeld van De Witte in Den Haag. Er werd zelfs overwogen het gebouw van de voormalige HBS, nu Koningin Wilhelmina Paviljoen daarvoor aan te kopen. Dat is er niet van gekomen. De eerste vergaderlocatie van de Gouden Cirkel was Beecker & Wetselaar aan de Grote Markt, op de hoek naast de Grote Kerk. De laatste 20 jaar vinden de bijeenkomsten plaats in De Avenue aan de Waterstraat. Bij dit feit stonden we stil tijdens onze jubileumbijeenkomst in september van dit jaar. Bij die gelegenheid reikte onze voorzitter een oorkonde uit aan Mark Pulles, de bedrijfsleider van De Avenue. Deze waardering voor 20 jaar Gouden Gastheerschap prijkt nu boven het koffieapparaat. Ter gelegenheid daarvan spraken we met Mark over de geschiedenis van het gebouw waarin de Avenue gevestigd is en over het bedrijf.

“Kom eerst maar mee naar buiten,” zegt Mark, “en kijk vanaf de overkant van de straat eens omhoog.” We zien een prachtige gevel, die duidelijk maakt dat we met een kerk te maken hebben. “Zelf mensen die al jaren in Breda wonen is deze gevel nog nooit opgevallen.” In een nis boven in de gevel staat een beeld van de naamgever van de kerk, St.-Jozef. De gevel is niet het oudste deel van het gebouw. Die dateert uit 1837 en is een ontwerp van stadsarchitect Cuypers. Naar de mode van die tijd is de gevel opgetrokken in een neoclassistische stijl, zoals we die ook bij andere kerken in Breda zien, bijvoorbeeld de St.-Antoniuskathedraal. Deze stijl noemt men ook wel Waterstaatstijl.

Het gebouw, dat op de lijst van Rijksmonumenten staat, kent een geschiedenis die langer teruggaat en te maken heeft met het al dan niet aanwezig zijn van godsdienstvrijheid. Tot 1688 waren er een zeepziederij en weverij in gevestigd, waarna er een katholieke schuilkerk in werd ingericht. Het uiterlijk, dat niet op een kerk mocht lijken, was dat van een fabriek. In de 18^e eeuw werd het toen bouwvallige pand afgebroken, herbouwd en in 1716 opnieuw in gebruik genomen en geleidelijk verfraaid. In de 19^e eeuw, toen de overheid zich nog met de zorg voor kerkgebouwen bezighield, kreeg de kerk zijn huidige gevel. Het gebouw heeft tot 1890 daadwerkelijk als kerk dienst gedaan. Daarna had het verschillende bestemmingen, onder andere als St.-Jozefkring, een religieus georiënteerde arbeiderssociëteit en als meubelzaak.

Sinds het eind van de vorige eeuw is er theaterdinersalon De Avenue gevestigd. “Van de oorspronkelijke functie is weinig meer terug te vinden in het interieur, “ vertelt Mark. “Bij binnenkomst rechts herinnert een plaquette daar nog aan. Ook in de bovenzaal zien we nog oude elementen. Het gestucte plafond is origineel, al zijn de kleuren later aangebracht, toen de bovenzaal gebruikt werd als decor van een jazzclub in New York voor de film De dirigent. Ook de houten zuiltjes zijn oorspronkelijk. Er is ook glas in lood dat afkomstig is van de St-Jozefkring.

Beneden is de aankleding in kermis- en circussferen en is er verder niets wat aan een kerk herinnert. In het voormalige koor zit nu de keuken. De ramen zijn dichtgemetseld. Het laat zien dat een oud gebouw, wil het gebruikt kunnen blijven worden, soms rigoureus moet worden aangepakt.

Hoe de kerk er uit heeft gezien, kunnen we alleen beoordelen aan de enige foto die daarvan bestaat.”

We komen te spreken over de huidige functie van het gebouw. “Onze naamsbekendheid heeft vooral met de theaterdiners te maken,” vertelt Mark Pulles. “Het concept was uniek toen we daarmee begonnen. Bezoekers werden avond aan avond uit het hele land met bussen aangevoerd. Veel Bredanaars weten waarover je het hebt als Lucky Lips genoemd wordt, de bekendste ‘goed foute’ revue, de shows nu zijn heel divers en met een bepaald thema, denk aan Magie, Burlesque en Revue. Tegenwoordig is het aantal uitgaansgelegenheden veel groter en zijn de theaterdiners op vrijdag en zaterdag. Onze zalen, zowel boven als beneden, worden nu veelzijdiger gebruikt voor allerlei gelegenheden, zoals bruiloften, eindejaarsmusicals en bedrijfs- en andere feesten. Pas geleden zijn er opnames gemaakt voor de NPO-serie De stamhouder.

Bij De Avenue is alles erop gericht om deze optimaal te faciliteren, zodat de gasten een onbezorgde tijd hebben. Onze ambitie is dat nog lang te blijven doen, ook voor De Gouden Cirkel.”